

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره یازدهم سال اول

شماره چاپ ۳۷

شماره ثبت ۳۶

تاریخ چاپ ۱۳۹۹ / ۰۴ / ۳۱

یک شوری

لایحه اصلاح قانون پولی و بانکی کشور

کمیسیون های ارجاعی

اقتصادی	اصلی:
-	فرعی:

معاونت قوانین

باسمه تعالی

شماره: ۶۶۰۸۱/۵۶۲۲۵

تاریخ: ۱۳۹۸/۵/۲۸

جناب آقای دکتر قالیباف

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه اصلاح قانون پولی و بانکی کشور که بنابه پیشنهاد مرکزی در جلسه مورخ ۱۳۹۸/۵/۱۳ هیأت وزیران به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می شود.

حسن روحانی

رئیس جمهور

مقدمه (دلایل توجیهی):

وجود تورم مزمن و کاهش قدرت خرید واحد پول ملی در یک دوره زمانی بلندمدت سبب شده است تا ضمن کاهش کارایی پول ملی در تسویه معاملات روزانه، مشکلاتی همچون استفاده از ارقام بزرگ در مبادلات روزمره، افت حیثیت ظاهری پول ملی در مقایسه با سایر اسعار بین‌المللی و بزرگ شدن ارقام متغیرهای کلان اقتصادی مانند تولید ناخالص داخلی، نقدینگی و بودجه بروز کند. این امر همچنین موجب شده تا سرانه اسکناس در کشور افزایش یابد و مسکوکات نیز به مرور از جریان نظامهای پرداخت نقدی خارج شوند. با اجرای طرح اصلاح نظام پولی در قالب حذف چهار صفر از پول ملی و بازنگری در اقطاع اسکناس و سکه، علاوه بر بهبود ایفای نقش این ابزار در نظامهای پرداخت کشور، مشکلات مذکور نیز تخفیف می‌یابد. در این راستا، لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی با قید یک فوریت به مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌شود:

لذا طرح ذیل تقدیم می‌شود:

عنوان لایحه :

لایحه اصلاح قانون پولی و بانکی کشور

- ماده واحده- ماده (۱) قانون پولی و بانکی کشور مصوب ۱۸ / ۴ / ۱۳۵۱ به شرح زیر اصلاح می شود:
- الف- واحد پول ایران تومان است و هر تومان برابر (۱۰.۰۰۰) ریال جاری و معادل یکصد پارسه است. تبصره ۱- برابری پولهای خارجی نسبت به تومان و نرخ خرید و فروش ارز توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در چهارچوب نظام ارزی حاکم و با رعایت ذخایر ارزی و عنداللزوم تعهدات کشور در مقابل صندوق بین المللی پول، محاسبه و تعیین می شود.
- تبصره ۲- دوره گردش موازی و اعتبار همزمان «تومان» و «ریال» که در این قانون «دوره گذار» نامیده می شود، حداکثر دو سال با رعایت تبصره (۴) این بند خواهد بود. طریقه جمع آوری و شرایط خروج اسکناس ها و سکه های ریال از جریان، بر طبق مفاد بند «ب» ماده (۳) و بند «ج» ماده (۴) قانون پولی و بانکی کشور حسب مورد، تعیین یا اجراء می شود.
- تبصره ۳- پس از پایان دوره گذار، تعهداتی که پیش از این بر اساس واحد پول ریال ایجاد شده است، تنها با واحد پول تومان قابل ایفا خواهد بود.
- تبصره ۴- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است ظرف دو سال از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون، ترتیبات اجرائی لازم را جهت آغاز دوره گذار فراهم کند.
- تبصره ۵- آیین نامه اجرائی این قانون ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

هیأت رئیسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب

۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر معاونت قوانین در مورد طرح:

لایحه اصلاح قانون پولی و بانکی کشور تقدیم می شود.

معاون قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل

به شرح زیر تقدیم می شود:

- ۱- سابقه تقدیم:** ماده ۱۳۰ قبلاً تقدیم نگردیده است
- قبلاً در جلسه علنی شماره مورخ تقدیم و در تاریخ در
- کمیسیون
- صحن
- (موضوع اصل ۸۵ قانون اساسی) رد شده و اینک با:
- با تغییر اساسی با تقاضای کتبی ۵۰ نفر از نمایندگان (مشروط به تصویب مجلس)
- پیش از انقضاء شش ماه بدون تغییر اساسی
- با انقضاء شش ماه با تقاضای کتبی کمتر از ۵۰ نفر از نمایندگان
- مجدداً قابل پیشنهاد به مجلس می باشد می باشد

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

- رعایت شده است.
- رعایت شده است (با نظر کارشناسی) در طرح تقدیمی آیین نگارش قانونی و ویرایش ادبی
- رعایت نشده است، دلایل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

۳- از نظر آیین نامه داخلی مجلس (شکلی)

الف- ماده ۱۳۱-

- اول- حداقل امضا لازم (۱۵ نفر) دارد ندارد
- دوم- موضوع و عنوان مشخص دارد ندارد
- سوم- دلایل لزوم تهیه و پیشنهاد در مقدمه دارد ندارد
- چهارم- موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان دارد ندارد

ب- ماده ۱۳۸-

- طرح تقدیمی دارای یک موضوع است و پیشنهاد آن به عنوان مواد متعدد ماده واحده
- بیش از یک موضوع می باشد.
- مواجهه با ایراد نمی باشد. می باشد.

۴- در اجرای بند (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵:

اول: از نظر قانون اساسی؛

- طرح تقدیمی با قانون اساسی به طور کلی مغایرت ندارد.
- دارد. اصول مغایر به ضمیمه تقدیم می شود.

دوم: از نظر سیاست های کلی نظام و سند چشم انداز؛

- طرح تقدیمی با سیاست های کلی نظام و سند چشم انداز مغایرت ندارد.
- دارد. اصول مغایر به ضمیمه تقدیم می شود.

سوم: از نظر قانون برنامه؛

- طرح تقدیمی با قانون برنامه مغایرت ندارد.
- دارد. دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

چهارم: از نظر آیین نامه داخلی مجلس (ماهوی)؛

- الف- ماده ۱۴۰- رعایت اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی شده است.
- نشده است. دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.
- ب- ماده ۱۸۱- موجب اصلاح یا تغییر برنامه مصوب نمی شود
- می شود
- و نیاز به ۲/۳ رای نمایندگان ندارد.
- دارد.

تعداد برگ اظهار نظر به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل تدوین قوانین

- ۵- طرح تقدیمی از حیث پیشگیری از وقوع جرم با بند (۵) اصل (۱۵۶) قانون اساسی مغایرت ندارد.
- دارد.

معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

ضمیمه نظر اداره کل تدوین قوانین

بیان مستندات و دلایل مغایرت:

در رابطه با طرح تقدیمی آیین نگارش قانونی و ویرایش ادبی: ۱- با توجه به اهمیت مفاد لایحه تقدیمی شایسته بود در مقدمه توجیهی معضلات، اهداف، آثار و نتایج مربوط و در صورتی که مطالعاتی برای این امر انجام شده خلاصه آن به ضمیمه لایحه تقدیم می‌گردد. باید در مقدمه توجیهی علت انتخاب واحد تومان یا پارسه توضیح داده می‌شد.

۲- اصل بر عادی بودن رسیدگی طرحها و لوایح است و در صورت اقتضای فوریت باید دلایل آن مستنداً در مقدمه توجیهی آورده شود که این امر در این لایحه لحاظ نگردیده است.

۳- عنوان لایحه، کلی و نامناسب است و باید با جزئیات مورد اصلاح منطبق باشد. به‌طور مثال: عنوان طرح اصلاح بند «الف» ماده (۱) قانون پولی و بانکی کشور با محتوای این لایحه مناسب‌تر می‌باشد. علی‌ایحال ماده (۱) قانون مزبور دارای چهار بند است که در بند «الف» لایحه تقدیمی و تبصره (۱) آن بندهای «الف» و «د» ماده (۱) فعلی صراحتاً اصلاح می‌گردد و وضعیت بندهای «ب» و «ج» آن از جهت ابقاء یا حذف مورد تردید قرار دارد. لازم است به ابقاء یا الغای این بندها تصریح گردد. بدیهی است در صورت الغاء بند «ب» موضوع پشتوانه پول رایج با ابهام مواجه می‌شود.

۴- عبارت «عنداللزوم» در تبصره (۱) مبهم است.

۵- مناسب بود برای انتخاب واحد پول ایران به جای «تومان» که در زمان رژیم پهلوی برقرار گردید از واحد تاریخی و ایرانی «دریک» که سابقه دیرینه‌ای (عصر هخامنشیان) دارد یا از واحد اسلامی «دینار یا درهم» که در قوانین کیفری مورد اشاره قرار می‌گیرد استفاده می‌شد.

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۱) و (۳) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می شود:

۱. در اجرای بند (۱):

- الف- در خصوص طرح تقدیمی قوانین متعارض
- وجود ندارد
- وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می شود.
- ب- در خصوص طرح تقدیمی قوانین مرتبط
- وجود ندارد
- وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می شود.

۲. در اجرای بند (۳):

با عنایت به بررسی های به عمل آمده قانونگذاری در این موضوع

- لازم است.
- لازم نیست.

تعداد برگ سوابق قانونی و نظر اداره کل به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل اسناد و تنقیح قوانین

ضمیمه نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

نظر اداره کل به انضمام سوابق قانونی

الف - نظر اداره کل

ب - سوابق قانونی

سوابق به شرح زیر تقدیم می گردد :

عنوان قانون: قانون اجازه مشارکت دولت ایران در مقررات کنفرانس منعقد در برتن وودز مربوط به تأسیس صندوق و بانک بین

المللی مصوب: ۱۳۲۴/۱۰/۰۶

بخش های قانون: همه متن

عنوان قانون: قانون پولی و بانکی کشور -- منقح ۱۳۹۶/۱۰/۲۷ مصوب: ۱۳۵۱/۰۴/۱۸

بخش های قانون: همه متن

عنوان قانون: قانون عملیات بانکی بدون ربا (بهره) -- منقح ۱۳۹۶/۱۱/۲۴ مصوب: ۱۳۶۲/۰۶/۰۸

بخش های قانون: همه متن